

[Sigsgaard.]

misk system fortsat skal fungere, må der nødvendigvis stå en hær af læger og socialrådgivere og beskæftigelsesterapeuter, og hvad ved jeg, klar til at tage imod folk, når de kommer fra arbejdspladserne og fra deres dårlige boliger.

Regeringens situation er derfor, at hvis den skærer ned på de offentlige udgifter — og det er jo det, som statsministeren i hvert fald har sagt man må skride til — så går det ud over produktionen, over profitten. Hvis den ikke skærer ned på de offentlige udgifter, går det også ud over profitten, for så bliver der ikke penge nok til investeringer, og så går det ud over beskæftigelsen og den teknologiske konkurrenceevne.

Her har vi baggrunden for den begyndende udsultning af kommunerne, men den vil blive meget værre i de kommende år. Ministeren er klar over, at folk nemt drukner i bureaukrati, og derfor taler han om ankeinstanser. Det er udmærket, men det er ikke tilstrækkeligt; der burde overalt i landet være uafhængige jurister, som folk gratis kunne henvende sig til for at få efterprøvet administrationens afgørelser.

Ministeren beskriver meget præcist i redegørelsen hoveddilemmaet: hvordan kan man på én gang decentralisere og sikre samordnet styring og planlægning? Jeg må nok sige, at regeringens linje er en klar centraliseringslinje; kommuner og amter — og de føler det vistnok meget tydeligt — får mindre og mindre indflydelse. De kan godt få mere indflydelse, bl. a. hvis man gennemfører, at der kun skal være én indkomstskat her i landet i stedet for de tre, vi nu snart har, og at kommunerne selv kan disponere inden for rummelige økonomiske rammer og udbetale det, som de ikke bruger af deres andel af denne ene indkomstskat, som eis persontilskud til borgerne. Men dette med skatten er jo en diskussion, vi har haft tidligere, og det vil regeringen ikke være med til. Paradoksalt nok er altså vejen til et større kommunalt selvstyre en sådan enhedsskat; at den så også administrativt ville spare os

for en masse penge og besvær og ville gøre hele systemet noget mere overskueligt; end det er i dag, er en anden sag, men det er jo ikke argumenter, der appellerer til regeringen.

I øvrigt har jeg følgende bemærkninger til ministerens hovedpunkter — jeg synes, det er en udmærket egenskab ved ministerens redegørelse, at den sluttes af med en konklusion i fire hovedpunkter:

I det første punkt slår ministeren fast, at der efter hans opfattelse ikke skal røres ved den nuværende kommunestruktur, og han nærer så et fromt ønske om, at debatten her i dag vil vise, at alle nu slår fast, at den skal der ikke røres ved.

Nu er der jo ikke så mange, der ville tage det højtideligt, selv om folketinget slog det fast, for vi skal jo ikke ret mange år tilbage, før de fleste folketingsmedlemmer slog syv kors for sig ved tanken om, at man skulle have kommuner med 6.000, 8.000, 10.000 indbyggere, men det har vi alligevel fået i dag. En vis tilpasningsevne til udviklingen foreligger der, og uanset hvor meget man i dag sværger på, at man ikke vil lave om på kommunestrukturen, så vil den blive lavet om.

Jeg mener også, den bør laves om. Jeg mener, at amterne nok bør afløses af større enheder eller helt bør bortfalde; det sagde jeg i øvrigt allerede på VS' vegne, da vi diskuterede den reform, som nu er realiseret, og jeg har lagt mærke til, at der er flere og flere, der har den opfattelse, også i andre partier. Hvis det sker, må de mindste kommuner nok gøres større, men samtidig må befolkningen i alle kommuner sikres en langt større daglig indflydelse på og viden om de kommunale beslutninger.

I Jugoslavien har man, skal jeg nævne i en parentes, i forbindelse med en kommunalreform — vist i øvrigt på visse punkter svarende til den danske — institueret lokalråd, folkemøder og samarbejde mellem arbejdsråd og kommunalbestyrelse. Det kunne være, man kunne lære af sådanne ting, og der er mange, mange andre mulig-